

نقش معلمان در تربیت دینی و اخلاقی
دانش آموزان

فرزانه ابراهیمی - اکبر الیاسی فرد

ابراهیمی، فرزانه، ۱۳۴۹-	سرشناسه
نقش معلمان در تربیت دینی و اخلاقی دانش‌آموزان/ فرزانه ابراهیمی، اکبر الیاسی فرد.	عنوان و نام پندآور
تهران: سفنگده، ۱۴۰۱.	مشخصات نشر
۲۰۱ ص.	مشخصات ظاهری
12-7-5799-622-978:۴۵۰۰۰۰ ریال	شابک
هیبا	وینسیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص. ۱۹۴ - ۲۰۱.	پانداخت
تعلیمات دینی، اسلامی -- ایران	موضوع
Islamic religious education -- Iran	
معلمان -- ایران -- روابط با شاگردان	موضوع
Teacher-student relationships -- Iran	
تربیت اخلاقی -- ایران	
Moral education -- Iran	
تربیت اخلاقی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام	
Moral education -- Religious aspects -- Islam	
معلمان -- ایران -- اثربخشی	
Teacher effectiveness -- Iran	
الیاسی فرد، اکبر، ۱۳۴۰-	شناسه افزوده
BP۷/۷	رده بندی کنگره
۴۹۷/۴۴۴	رده بندی دوفولی
۸۸۲۶۱۰۸	شماره کتابشناسی ملی
هیبا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

نقش معلمان در تربیت دینی و اخلاقی دانش‌آموزان

مولف: فرزانه ابراهیمی - اکبر الیاسی فرد

ناشر: سخنگده

ناظر فنی چاپ: علی اکبر کرمی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۷۹۹-۱۲-۷

ویراستار اول: اسماعیل صمیمی پور

ویراستار دوم: فاطمه بابایی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۱

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۲۰۰ جلد

تهران: میدان انقلاب - بازار بزرگ کتاب - طبقه همکف - واحد ۱

۰۲۱-۶۶۹۶۲۰۵۱

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۱۱.....	فصل اول : بیان موضوع
۱۲.....	تعاریف و اژه‌ها و اصطلاحات
۱۵.....	اهمیت و ضرورت تربیت دینی و اخلاقی
۱۹.....	فصل دوم
۱۹.....	مفهوم شناسی تربیت دینی و اخلاقی
۱۹.....	تربیت
۱۹.....	معنای لغوی تربیت
۱۹.....	معنای اصطلاحی تربیت
۲۰.....	دیدگاه‌های اندیشمندان در باب تربیت
۲۵.....	اهداف تربیت
۲۹.....	عوامل موثر بر تربیت
۳۱.....	تربیت هماهنگ
۳۲.....	تربیت بدنی
۳۶.....	لزوم تعدیل غرایز و آثار سوء آزادی در ارضاء آن
۳۹.....	تربیت عقلی و قلبی
۴۳.....	معنویت
۴۳.....	معنای لغوی معنویت
۴۴.....	معنای اصطلاحی معنویت
۴۵.....	تاریخچه معنویت
۴۶.....	دیدگاه‌های اندیشمندان در مورد معنویت

۴۹	 کارکرد معنویت
۵۰	 انواع معنویت
۵۴	 دین
۵۸	 کارکردهای دین
۶۰	 تفاوت دین و معنویت
۶۳	 نقد معنویت مدرن
۶۶	 تربیت معنوی و رابطه‌ی آن با تربیت دینی و تربیت اخلاقی
۷۱	 اخلاق
۷۲	 تربیت اخلاقی
۷۳	 روش‌های اخلاقی
۷۵	 روش اخلاقی اسلام
۷۷	 ویژگیهای افعال اخلاقی
۸۳	 رشد اخلاقی
۸۴	 اصول رشد شناختی و اخلاقی
۸۵	 تشخیص افراد از اشیاء
۸۶	 درک دیدگاه دیگران
۹۲	 شناخت اجتماعی و واکنش‌های عاطفی
۹۳	 استنباط کودکان از خود و دیگران
۱۰۰	 فرآیندهای تغییر رشدی
۱۰۱	 دوستان و دوستی
۱۰۳	 نظریه کلیبرگ
۱۰۷	 شباهت بین نظریه‌های پیازه و کلیبرگ
۱۰۹	 قضاوت‌های اخلاقی اجتماعی

۱۰۹.....	استدلال و رفتار اخلاقی
۱۱۵.....	توجه به وضعیت و شرایط خاص مخاطبان در به کار بستن دستورهای اخلاقی
۱۱۹.....	فصل سوم
۱۱۹.....	نقش معلمان در تربیت دینی و اخلاقی دانش آموزان
۱۲۲.....	آسیب شناسی تربیت دینی دانش آموزان
۱۲۳.....	آسیب شناسی تربیت دینی
۱۲۳.....	بی توجهی به عنصر زمان
۱۲۵.....	بی توجهی خانواده‌ها به آموزه‌های دینی
۱۲۸.....	ناپختگی مربیان و معلمان
۱۳۰.....	تعجیل در تربیت
۱۳۱.....	برداشت‌های غلط از دین
۱۳۲.....	تغییر در نظام آموزشی
۱۳۳.....	برخی راهبردهای اساسی برای نظام آموزشی مبتنی بر تربیت دینی
۱۳۴.....	رابطه یادگیری با ایمان و عمل در تعلیم و تربیت دینی
۱۳۶.....	تأثیر تربیت دینی بر یادگیری دانش آموزان
۱۴۰.....	مراحل یادگیری و پذیرش ارزش‌های دینی و مذهبی
۱۴۶.....	نقش معلم در تربیت دینی دانش آموزان
۱۴۹.....	جایگاه و نقش معلم در اسلام
۱۷۵.....	فصل چهارم
۱۷۵.....	نتیجه‌گیری
۱۹۳.....	منابع و مأخذ

پیشگفتار

انسان موجودی است خلاق و پویا که طبعاً به دنبال موفقیت و بالندگی در زندگی خویش است، از این رو برای شکوفا نمودن استعدادها و رسیدن به آرمانهای خود از هیچ کوششی فروگذار نبوده و سعی می‌کند که از توانمندی‌های خود به بهترین وجه استفاده کند تا به سر منزل مقصود برسد.

بررسی اهداف تعلیم و تربیت اسلامی نشان می‌دهد که مهمترین نیازهای هر جامعه الهی، تربیت افراد متدینی است که با اتکا به نیروی ایمان، اراده، تعقل، منطقی بیندیشند و به جای وابستگی به استفاده از دستاوردهای اقتصادی و فرهنگی دیگران، خود مولد دانش و فناوری برای زندگی مستقل در عصر ایمان باشند.

تمام موفقیت‌های مادی و معنوی انسان در گرو اندیشه‌های دینی بارور، پویا و مؤثر است و همه افراد از ویژگی‌های مختلفی برخوردار هستند که باعث می‌شود آنان بتوانند مهارت‌های خود را در راه جدید به کار اندازد، بنابراین در عصر گسترش روزافزون اطلاعات و ارتباطات، مسئله‌ای که پیش از هر چیزی توجه اولیاء و مربیان را به خود مشغول نموده است، چگونگی تربیتی دینی و اخلاقی و پرورش نیروی نوآور و شکوفایی انسانها به ویژه نسل جوان است که به عنوان یک نیاز عالی و معنوی بشریت در تمام ابعاد زندگی آینده آنان مطرح است.

با عنایت به این که زندگی بشر در این دنیا فرازاها و نشیب‌های فراوانی دارد هر جامعه پیشرفته‌ای بدون تعلیم و تربیت قادر به حل مشکلات و رفع موانع نمی‌باشد

و تنها در سایه آموزه‌های دینی و با استفاده از قرآن کریم و روایات معصومان (ع) می‌تواند به شکوفایی برسد.

تحقیقات نشان می‌دهد که اگر افراد جامعه ای تنها به خود متکی باشند و از اندیشه‌های دینی بهره نگیرند، در میدان نوآوری و شکوفایی با شکست مواجه می‌شوند.

مکتب حیات بخش اسلام بهترین نوآوری را در شیوه‌ها و روشهای تربیتی برای پیروان خود ارائه داده است که کشف و استفاده آنها ره توشه بزرگی برای پیروان این مکتب به شمار می‌آید و از نظر الگویی چنین شیوه‌ها و روشهایی را میتوان در قرآن کریم و نیز در زندگی عملی و رفتار و گفتار پیشوایان دینی و مریبان بزرگ بشریت جستجو کرد چون روش معصومان برگرفته از مکتب توحید و آموزه‌های دینی است و پیروی از کاملترین رهنمودهای تربیتی را به همراه دارد.

پژوهشگران زیادی در حیطه‌های مختلف و به صورت‌های متفاوت مسئله معنویت و علی‌الخصوص تربیت معنوی را مورد بحث و بررسی قرار داده‌اند و همان‌گونه که دیوید کار فیلسوف تربیتی غرب اشاره دارد که "اخیراً انقلاب فوق‌العاده‌ای از علاقه و کشش در بین مریبان در باب موضوعات معنوی و تربیت معنوی به وجود آمده است" (کار، ۱۹۹۶) و از طرفی تربیت معنوی با مورد توجه قرار دادن ساحت روحانی انسان، باب مناسبی برای گفت‌وگو در عصر جهانی شدن فرهنگ‌هاست و

می‌تواند پیروان ادیان توحیدی را به وحدت نظر در تربیت انسان رهنمون سازد (اشعری، باقری و حسینی، ۱۳۹۱).

اینکه گرایش به‌سوی معنویت به‌عنوان گرایشی نو در عرصه‌های تربیتی و فرهنگی است و نیز خلأ یک پژوهش تطبیقی در بحث مفهوم و اهداف تربیت دینی و اخلاقی در پژوهش‌هایی که تاکنون انجام شده ما را بر آن داشت تا برای نخستین بار به بررسی تطبیقی مفهوم و اهداف تربیت دینی و اخلاقی از نگاه اسلام و دانشمندان مسلمان با دانشمندان و روانشناسان تربیتی معروف غربی بپردازیم.